

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VALPY, FIONA

Întunericul lunii / Fiona Valpy ; trad. din lb. engleză și note:

Bogdan Ghiurco. - București : Bookzone, 2025

ISBN 978-630-305-576-3

I. Ghiurco, Bogdan (trad. ; note)

821.111

Redactor: **Mihaela Savu**
Grafician copertă: **Dacian Neagu**
Tehnoredactor: **Anca Marisac**

THE DARK OF THE MOON

Copyright © 2025 by Fiona Valpy

All rights reserved.

© Bookzone 2025, pentru prezenta ediție
Toate drepturile rezervate pentru limba română.
Nicio parte a acestei lucrări nu poate fi stocată
sau reprodusă fără acordul editurii.

Editura Bookzone

Șoseaua Berceni nr. 104, sector 4, București

Comenzi și informații:

Telefon: 031-433.50.68

E-mail: office@bookzone.ro

www.bookzone.ro

Fiona Valpy

Întunericul lunii

*Traducere din limba engleză și note de
Bogdan Ghiurco*

Bookzone
BUCUREȘTI, 2025

Prolog

Era o altă tură de noapte lungă la Cartierul General al Comandamentului de Apărare Aeriană. Din punctul lor de observație de pe pasarela din sala de monitorizare a intruziunilor aeriene, controlorul de serviciu și noul său asistent priveau masa înclinată de sub ei, pe care era schițată harta Marii Britanii, a Franței și a Țărilor de Jos. Două membre ale Corpului Auxiliar Feminin al Forțelor Aeriene (WAAF) erau însărcinate să marcheze pe hartă mișcările avioanelor care traversau, înainte și înapoi, Canalul Mânecii și Marea Nordului. Dar în acea noapte domnea liniștea. Din cauza vremii nefavorabile nu decolaseră nici bombardierele germane, nici avioanele britanice, așa că masa era liberă, fără amenințări nocturne. La un moment dat, una dintre membrele WAAF așează pe hartă un avion și controlorul urmărește cum străbate solitar Canalul, centimetru cu centimetru.

— Ce-i ăsta? întrebă asistentul.

— Un Special. Astea zboară pe orice vreme. Dar pot fi văzute doar în cele două săptămâni din preajma lunii pline.

— Și ce fac mai exact?

— Habar n-am. Nimeni de pe aici nu știe. Misiuni secrete, presupun, dar nu e treaba noastră. Dacă ne-ar spune cineva, ar trebui apoi să ne împuște. Își fac treaba

și se întorc după câteva ore. Mă rog, majoritatea dintre ele.

— N-aș vrea să fiu în pielea lor pe așa o vreme, tremură asistentul și întinse mâna spre cana de ceai.

În cartierul general subteran nu știau ce se întâmplă în lumea de afară, dar rapoartele meteorologice erau sumbre. Preț de o clipă, asistentul își imaginează prin ce trec cei de la bordul avionului care înainta cu hotărâre pe deasupra mării întunecate și furtunoase, spre teritoriul ocupat de inamic.

Sub privirile tuturor, membra Corpului Auxiliar Feminin al Forțelor Aeriene împinse avionul încă un centimetru, mai aproape de țărnul francez.

— Ei bine, vă spun eu ce e, domnule comandant, zise asistentul, dând laoparte un teanc de documente și punându-și cana la loc, pregătit pentru o noapte liniștită. E un mister. Ba nu. E ceva și mai și... cum să-i spun... o enigmă afurisită, asta este.

We know
books

Philly

— ...Și asta e camera ta, spune Kendra, făcând un pas înapoi și deschizând ușa ca să pot intra prima.

Când mă întorc să-i mulțumesc, mă izbește ase-mănarea cu bunica ei și, pentru o clipă, mintea îmi joacă feste, făcându-mă să cred că m-am întors în căminul școlar, cu peste șapte decenii în urmă, iar ea este Ella, cea mai bună prietenă a mea. Privesc în jur, așteptându-mă să văd paturile din fier lipite de perete și pe Beatrice, a treia fată din gașca noastră de nedespărțit, așezată pe unul dintre ele și pieptănându-și părul arămiu. Ni se spunea Cele Trei Muschetare. Ella era frumoasa. Bea, artista. Iar eu, isteța grupului. Dar nu sunt în școală și ele nu mai sunt printre noi. Doar eu am mai rămas în viață.

Clatin ușor din cap, încercând să-mi limpezesc gândurile și să revin la realitate. Camera este scăldată în lumina caldă a soarelui Franței; singurul pat este dublu și acoperit cu o frumoasă cuvertură *toile de Jouy*. Pe un scrin pictat stă un ulcior cu flori sălbatice, iar pe un suport de lemn atârână două prosoape albe, atent împăturate. Arată exact așa cum mi-am imaginat-o întotdeauna din povestirile Ellei, după acea primă vară de neuitat pe care a petrecut-o aici cu mult, mult timp în urmă. Vara în care am terminat școala și viețile noastre au luat-o pe căi atât de diferite... Mă întreb dacă și Kendra simte

spiritul Ellei în casă, la fel ca mine. Știe prea bine cât de mult a însemnat pentru bunica ei această casă de pe o insulă aflată în largul coastei de vest a Franței.

Clipesc, chinându-mă să-mi adun gândurile hoinare, în timp ce băiatul urcă troncănind scările cu valiza mea. E în acea fază neplăcută a începutului de adolescență, tot numai coate și genunchi, și, când intră, se lovește cu umărul de tocul ușii, de parcă încă nu s-a obișnuit cu propriul corp care a crescut. Tresar, crezând că s-a rănit, dar expresia lui nu se schimbă. Își folosește ambele mâini ca să ridice valiza și s-o arunce pe pat. Părul blond și drept îi ajunge până la umeri, iar la spate este încâlcit. Bănuiesc că mersul la frizerie este o treabă complicată atunci când simplul gând de a fi atins îți provoacă o criză de panică și groază.

— Fii atent, Finn, îi spune Kendra. Nu strica lucrurile doamnei Delaney.

Băiatul nu răspunde, dar se întoarce spre mine și mă privește în față pentru prima dată. Ce ochi. Au aceași culoare ca ai Ellei, un verde-marin cu reflexe aurii. Dar sunt marcați de o încordare, de o neliniște obosită pe care niciun copil nu ar trebui să o simtă. În pofida soarelui și a vântului – pentru că, fără doar și poate, petrece mult timp afară, doar n-o fi ca alți puști, care nu se dezlipesc din fața calculatorului de dimineața până seara – are tenul deschis. Chipul lui, altfel inexpresiv, este tras și încordat.

— Ce-ai pățit la picior? mă întrebă.

Este primul lucru pe care mi-l spune, semn că bunele maniere nu sunt punctul lui forte.

— L-am pierdut în Franța, cu multă vreme în urmă, răspund lovind proteza cu bastonul.

După zborul de azi și drumul care mi s-a părut nesfârșit, mai întâi pe aeroportul din Gatwick și apoi

pe La Rochelle, mi s-a umflat ciotul genunchiului. Avionul a oprit departe de terminal, așa că am fost nevoită să străbat șchiopătând pista asfaltată și apoi să aștept la coadă pentru controlul pașapoartelor, în aerul fierbinte de început de vară.

— Atunci ai venit să-l cauți în locul potrivit, spune.

Chipul băiatului, livid și albicios ca luna plină, nu trădează niciun zâmbet.

— Apropo, a fost o glumă. Ha ha.

Vorbește monoton și chiar și râsul lui este lipsit de orice inflexiune.

— Finn! îl mustră Kendra pe un ton ascuțit, care îl face să se crispeze. Parcă te-am rugat să fii politicos.

— Scuze.

Când coboară privirea în podea, observ cum încordarea din ochii lui devine și mai accentuată. Simt că nu suportă să greșească, să își dezamăgească mama.

— Nu-ți face griji, a fost o glumă bună, spun eu, zâmbind ca să-l liniștesc.

De fapt, a fost incredibil de aproape de adevăr. Chiar am venit să caut ceva, dar nu piciorul pierdut. Ceva cu totul diferit. Dar păstrez asta pentru mine.

— O să-ți spun toată povestea la un moment dat. Deocamdată, vreau să-mi revin puțin după călătorie.

— Bineînțeles, Philly, spune Kendra, ușurată că nu m-am supărat.

Știu de ani buni că Finn este autist. Ella obișnuia să îmi vorbească des despre el și știu că avea o slăbiciune pentru acest strănepot special. L-am văzut la înmormântare, dar a stat deoparte, într-un colț, cu o pereche de căști de protecție pe urechi. Era extrem de mult zgomot în sala de recepție a hotelului, că nici mie nu mi-ar fi stricat o pereche. Kendra a venit să vorbească cu mine

și m-a servit cu sendvișuri de pe o farfurie. Atunci m-a invitat prima dată să petrec câteva săptămâni cu ei, în casa de pe Île de Ré. Kendra a scris povestea vieții Ellei, iar cartea a avut un oarecare succes, așa că m-a întrebat dacă aș fi de acord să-i spun prin ce am trecut. Mi-a zis că vrea să facă o carieră din scris și că este mereu în căutare de subiecte. A aflat câte ceva despre mine de la bunica ei și s-a gândit că ar putea să-mi scrie biografia, dacă aș fi de acord. I-am spus că o să mă gândesc.

Între timp, pe nesimțite, au trecut vreo doi ani și ea a repetat invitația în fiecare felicitare de Crăciun pe care mi-a trimis-o.

Așa că am pus mâna pe telefon și am întrebat-o dacă pot să vin și să stau la ei vara. Am hotărât că a trecut, în sfârșit, destul timp. Acum pot să vorbesc despre acele vremuri. Despre secretele pe care le-am păstrat șaptezeci și cinci de ani.

Invitația Kendrei a fost, așadar, un pretext bun ca să vin pe insulă. Și, sinceră să fiu, cred că și vanitatea a jucat un rol, făcându-mă să mă gândesc că povestea vieții mele merită așternută pe hârtie. În curând, Kendra va descoperi că povestea nu are final și că e plină de fire narrative neterminate și dezordonate.

Dar poate că, până la urmă, mai am puterea să încerc o ultimă dată. Să continui căutarea la care am crezut că am renunțat acum mulți ani. O ultimă șansă să aflu ce s-a întâmplat. Știu că este o încercare zădărnice. Acesta este singurul loc în care nu am fost și nu am căutat încă, dar, bineînțeles, am avut un motiv întemeiat. Știu deja că mormintele de război din cimitirele de pe insulă nu ascund nicio posibilitate. Le-am exclus de mult, de pe vremea când fiecare motiv de speranță se transforma într-o nouă dezamăgire.

Totuși, în timp ce Kendra și Finn mă lasă să despachetez și să mă odihnesc puțin, sunt copleșită din

senin de dorința de a fi iarăși acasă, în Anglia. Poate că n-ar fi trebuit să plec. Unde naiba mi-a fost capul? Două săptămâni de stat în casa asta, cu o familie de străini, mi se par brusc o eternitate. Cum mă voi descurca, fără un picior, cu mintea șubredă și cu sistemul meu digestiv fragil, incapabil să reziste asaltului mâncărilor străine? Sunt o babă proastă.

Îmi scot pantoful stâng, apoi proteza de la genunchiul drept și îmi pipăi cu grijă ciotul umflat. Mormăind, mă așez pe pat și îmi ridic picioarele pe cuvertură, scoțând un lung suspin de ușurare.

Briza mișcă perdelele albe de muselină și, o clipă, mi se pare că o zăresc iar pe Ella în dreptul ferestrei. Închid ochii. Da, îmi spun în gând, venirea în Franța a fost o greșeală. Continuarea căutării este doar vânare de vânt.

Prea multe fantome m-au însoțit până aici. Prea multe amintiri. Chipuri în lumina lunii, cu ochii întunecați de frică. Au știut că riscă totul. Toți am știut. Dar am făcut-o oricum. Pentru că ce altă variantă aveam?

Finn

Doamna Bătrână miroase a lavandă, un miros floral, dar nu prea dulce. Îmi place pentru că seamănă cu picăturile pe care mi le pune Mama pe pernă ca să mă ajute să adorm și nu mă face să vomit ca parfumul altor doamne. Se dă cu un ruj roșu aprins, care i se prelinge printre ridurile din jurul gurii. Piciorul ei artificial e o chestie destul de șmecheră, iar ochii ei sunt luminoși și înțelepți ca ai păsărilor. Mi-a cerut să-i spun Philly.

– Dar te cheamă doamna Ophelia Delaney, am spus eu.

– Așa e, a recunoscut ea. Dar prietenii îmi spun Philly.

Nu cred că suntem prieteni pe bune. E cu cel puțin 80 de ani mai bătrână ca mine. Dar a fost drăguț din partea ei să spună asta. Bune maniere. Pe care acum toți ne străduim să le respectăm.

La cină, Mama și Tata au avut o Discuție Politicoasă despre tabăra de navigație. A fost ideea Tatei. El m-a învățat să conduc o șalupă, lucru care îmi place, pentru că atunci simt că dețin controlul și că mă pot descurca singur. Apoi Tata a citit pe internet ceva despre Autism Aflloat, o organizație care încearcă să stârneasă interesul celor ca mine, cu Tulburare de Spectru Autist, pentru navigația cu bărci mai mari. Înainte să apuc să-i explic de ce e o idee foarte proastă, Tata a luat deja

legătura cu ei și le-a propus să organizeze aici, pe insulă, o tabără de vară. A găsit câteva șalupe și o barcă mai mare, s-a ocupat de cazare și acum vor veni niște copii ca să trăiască o Experiență Grozavă. Voi fi și eu pe barcă și voi trăi Experiența Grozavă împreună cu ceilalți. Dar eu știu că va fi îngrozitoare. Mă stresează gândul asta de luni întregi.

– O să fie o experiență grozavă, nu-i așa, Finn? a continuat Mama conversația.

Dar mi-am dat seama că nu mă întrebă sincer. A vorbit ca să audă Doamna Bătrână, pe tonul mult prea pițigăiat și optimist pe care îl folosește – ca să mă convingă pe mine, pe ea și pe oricine o ascultă – în momentele în care se teme că se va întâmpla exact opusul. Ca atunci când am schimbat școala. Sau ca atunci când trebuie să mănânc conopidă, care seamănă cu niște bucăți de creier.

Fiindcă nu aveam chef de Discuția Politicoasă, am continuat să număr boabele de mazăre din farfurie ca să fiu sigur că sunt în număr par înainte să încep să mănânc și sperând încă o dată că se va întâmpla o catastrofă care va anula tabăra. Poate că bărcile vor fi capturate de pirați sau măturate de un tsunami dezlănțuit. Sau poate că planeta va fi lovită de un meteorit și toate viețuitoarele vor fi șterse de pe fața pământului. Nu e imposibil. Insula La Palma din Canare este un vulcan scut bazaltic și studiile arată că, o dată la o sută de mii de ani, aceste structuri sunt afectate de alunecări de teren catastrofale. Ultima dintre ele a avut loc acum 89 000 de ani, plus-minus 8 000 de ani. Dacă au trecut plus 8 000 de ani, atunci dezastrul poate avea loc oricând. Există chiar ipoteza că prăbușirea unei părți a insulei va provoca un mega-tsunami. Prin urmare, chiar nu îmi doresc să fiu pe o barcă atunci când se va întâmpla așa ceva.

Pe farfuria mea erau 42 de boabe de mazăre.

Când am ridicat privirea de la boabele de mazăre pe care le înșiram câte două ca să fiu sigur că numărul lor este în permanență par, am văzut că Doamna Bătrână se uită la mine cu ochii ei ageri și luminoși, care m-au făcut încă o dată să mă gândesc că seamănă cu o pasăre. Cu un pescăruș kittiwake cu cap alb, care dă târcoale catar-gului când scot barca la apă. Nu mă deranjează dacă navighez singur sau doar cu Tata. Dar gândul că trebuie să fac asta cu mai mulți oameni mă îngrozește. Cred că Doamna Bătrână a ghicit ce simt despre Experiența Grozavă pe care mi-o pregătesc ai mei. Dar nu a spus nimic, a tăiat doar o bucățică din friptura de pui și a băgat-o în gură.

— Avem multe de făcut săptămâna asta, nu-i așa, Finn? Trebuie să punem la punct ultimele detalii, a spus Tata.

Și el a vorbit ca să audă Doamna Bătrână, pentru că mai departe a zis:

— În felul ăsta n-o să-ți scoatem peri albi, Philly, în timp ce Kendra își notează povestea vieții tale.

Oamenii spun des astfel de lucruri. Ca și cum am fi în stare să-i scoatem peri albi. Imposibil. Doamna Bătrână are oricum părul alb, drept și tuns scurt, perfect potrivit pe forma capului ei, ca penele unui pescăruș.

— Ne-am sincronizat de minune, a spus Mama. Și mă bucur că o să mă întorc cu același avion ca tine, în drum spre cursul meu de scriere.

Doamna Bătrână a zâmbit și a dat din cap, dar am observat că i-a dispărut lumina din ochi. Poate că nici ea nu avea chef de Discuția Politicoasă. Cred că era obosită și, pentru că o durea piciorul, se tot foia pe scaun. După cină, am urcat în camera mea și am auzit-o și pe ea urcând, după doar câteva minute. Din cauza piciorului artificial are pașii puțin inegali.

A doua zi dimineată, când a coborât la micul-dejun, părea mai binedispusă. Nu a mâncat mult, dar a acceptat cu bucurie o ceașcă de cafea de la Mama. Apoi, Tata a plecat să facă ultimele pregătiri pentru tabăra de navigație. M-a invitat să merg cu el.

— Am putea scoate bicicletele din șopron, a spus el. Să pedălăm până în port?

I-am spus nu, mulțumesc, prefer să rămân acasă și să citesc cartea despre navigație dăruită de el. Mi se pare că o Discuție Politicoasă este uneori o metodă bună de a evita lucrurile pe care nu vrei să le faci. Și e mult mai puțin obositoare decât o criză. De fapt, nu aveam nevoie să citesc cartea. Am învățat deja să navighez cu șalupa pentru una sau două persoane. Principiile sunt aceleași și pentru o barcă mai mare, doar că e nevoie de mai mulți oameni. Trebuie să Lucrezi Ca O Echipă și fiecare membru al echipajului să-și Joace Rolul. Adică exact genul de lucruri pentru care persoanele cu autism nu sunt tocmai renumite, în caz că Tata nu și-a dat seama.

M-am așezat pe canapeaua din sufragerie cu cartea pe genunchi, în timp ce Mama și Doamna Bătrână au intrat în birou ca să-și spună povestea.

— Să începem cu începutul, am auzit-o pe Mama.

Și eu eram destul de curios să ascult povestea, așa că mi-am scos căștile de pe urechi.

Philly

Familia mea era destul de neconvențională pentru acele vremuri, presupun, deși nu mi-am dat seama de asta niciodată când eram tânără. Chiar și cele mai excentrice copilării ți se par normale când ele sunt tot ce ai cunoscut vreodată.

Mama era poloneză și tata provenea dintr-o familie scoțiană bogată, care deținea o fabrică de iută în Dundee. Așa că banii nu au fost niciodată o problemă, nici măcar după ce el a fugit în Argentina cu femeia care le dăduse amândurora lecții de tango și a dispărut definitiv din viețile noastre. Erau anii 1930 și divorțul a provocat un scandal cumplit. Rudele catolice ale mamei o renegaseră deja când se măritase cu tata, care era protestant, iar divorțul a fost pentru ele picătura care a umplut paharul, așa că nu am mai avut nicio legătură cu familia din partea ei. Dar mama nu s-a descurajat. Și-a spus probabil că, de vreme ce reputația îi era deja distrusă, putea să trăiască așa cum îi place. Și îi plăcea să lenevească toată ziua prin casă, într-un neglijeu de mătase, iar seara să meargă la petreceri, să bea martini cu vodcă și să joace cărți.

De cele mai multe ori, își ascundea originile poloneze din dorința de a părea o britanică desăvârșită, deși accentul ei studiat o dădea adesea de gol și, după câteva pahare, se întorcea la limba maternă. Singura excepție de la obiceiurile britanice era Crăciunul, când insista să

respecte tradițiile din copilărie. De Ajun, posteam toată ziua, în timp ce casa se umplea de aromele minunate ale celor douăsprezece feluri de mâncare pe care le pregătea pentru Wigilia,¹ ospățul din acea noapte, când țineam privegherea de Crăciun. Îmi plăceau mult *barszczul* viu colorat cu găluște *uszka*, *pierogile*² cu ciuperci sălbatice, prăjite în unt, și rulourile cu mac la desert. Ella și Beatrice, prietenele mele scoțiene, își implorau părinții să le lase să vină să petreacă seara la mine, încântate de tradițiile noastre exotice și de ocazia de a prelungi Crăciunul cu o zi.

Am fost trimisă la internat și lăsată de capul meu în vacanțe, pe care mi le petreceam devorând cărți la biblioteca locală sau acasă la Ella. Aveam doi frați mai mari. Frank, care era cu zece ani mai în vârstă ca mine și avea o atitudine îngâmfată și superioară, a preluat conducerea fabricii după plecarea tatei. Eu am fost mai atașată de Teddy, care era mai apropiat de vârsta mea. Iar când s-a înrolat în Forțele Aeriene Regale,³ la baza din Turnhouse, chiar lângă Edinburgh, mi-a trezit interesul pentru zbor.

Datorită lui, citeam cu nesaț reportajele din ziare despre aviatoarele ca Amy Johnson, prima femeie care a zburat singură din Londra în Australia și care a stabilit mai multe recorduri în anii 1930. Frații mei fuseseră colegi de școală în Edinburgh cu soțul ei, Jim Mollison, și, cu toate că nu fuseseră prieteni apropiați – Jim era cu vreo doi ani mai mare decât Frank –, eu tot consideram că au o legătură directă cu idolul meu. Teddy mi-a dat o geantă Schiaparelli, botezată „Johnnie”, după cum era poreclită Amy, care a devenit bunul meu cel mai de preț. Îmi doream să fiu ca ea și să ajung pilot.

1 Cina tradițională de Ajun, în Polonia.

2 Barszcz (pol.) = borș roșu. Uszka (pol.) = găluște. Pierogi (pol.) = colțunași.

3 În orig., RAF (Royal Air Force).

LEADERS | We know
books

Aveam vreo cincisprezece ani, cred, când am îmbrăcat prima dată o pereche de pantaloni de călărie și o jachetă din piele de oaie și am dat o tură cu avionul lui Teddy. Am fost cucerită pe loc. Mi-a oferit o libertate pe care nu o mai simțisem niciodată. A tras de manșă și am planat deasupra mării, flirtând cu norii și lăsând în urmă toate banalitățile vieții de pe pământ. Mi-a plăcut la nebunie logica zborului, legile fizicii care ne ridicau și ne țineau în aer și, în acea clipă, am hotărât să învăț să pilotez. Mama era destul de generoasă cu banii mei de cheltuielă și i-am dat pe toți pe lecții de zbor. După ce am terminat școala și am obținut brevetul de pilot, am primit și o propunere de a studia matematica la Cambridge.

Dar războiul a schimbat totul și ne-a dat viețile peste cap. A închis unele uși, dar a deschis altele, așa că mi-am amânat planurile de a merge la universitate și am trimis o scrisoare unei doamne care, din câte auzisem de la Teddy, recruta femei pilot pentru Serviciul Auxiliar de Transport Aerian.⁴ Îmi doream cu disperare să fac ceva util, mai ales după ce citisem că Germania invadase Polonia. Chiar dacă mama întorsese spatele țării ei natale și rudelor rămase acolo, rădăcinile mele poloneze erau adânc înfipte în mine și mi-am dat seama că brevetul de pilot e probabil mai util decât o diplomă universitară. Teddy își făcea datoria, și mi-am dorit să ajut și eu cum pot.

După ce Marea Britanie a intrat în război, evenimentele s-au precipitat. Am fost chemată aproape imediat la un interviu pe Aerodromul White Waltham din Berkshire. Am luat decizia firească de a zbura până acolo cu un Tiger Moth împrumutat de la instructorul meu de zbor. Am oprit pe marginea pistei, lângă un Spitfire, am coborât cu geanta în mână și am încercat să-mi aranjez părul, care era într-o stare jalnică după ce fusese turtit

⁴ În orig., ATA (Air Transport Auxiliary).

sub casca de zbor. Un mecanic RAF s-a apropiat de mine cu pas grăbit și m-a întrebat ce naiba caut acolo, fără să informez sau să cer permisiunea cuiva. I-am atras atenția că sosirea mea fusese anunțată, ba chiar autorizată: luasem legătura prin radio cu turnul de control, promisem aprobarea să aterizez și urma să mă întâlnesc cu domnișoara Pauline Gower.

— Aa, ești una dintre *ele*, nu? m-a privit încruntat. Muieri afurisite, credeți că sunteți în stare să pilotați un avion.

— Eu nu *cred*. Eu chiar pot, am replicat. După cum, de altfel, tocmai am demonstrat. Q.E.D.

— Q și mai cum... ce-i asta?

— Q.E.D. *Quod erat demonstrandum*. Înseamnă „ceea ce era de demonstrat”. Iar acum, dacă sunteți amabil să îmi arătați cum să ajung la biroul domnișoarei Gower, vă las să vă continuați treaba, care este, sunt convinsă, foarte importantă. Nu are rost să pierdeți timpul încercând, în mod greșit, să puneți o femeie la punct.

S-a încruntat din nou, dar mi-a făcut semn cu cheia pe care o ținea în mână spre barăcile din apropierea turnului de control. Apoi mi-a întors spatele și s-a îndepărtat, clătînând din cap și mormăind ceva ce, din fericire, nu am înțeles.

„Interviul” a fost o simplă formalitate. Pauline Gower mă văzuse aterizând.

— Ești foarte tânără. Dar dacă știi să pilotezi, ești acceptată, mi-a spus după ce s-a uitat o clipă la brevetul meu și m-a întrebat câte ceva despre vârsta și studiile mele. Bun-venit în rândurile ATA, domnișoară Buchanan. Piloții noștri lucrează treisprezece zile, cu două zile libere. Când poți începe?

Așa se face că, două săptămâni mai târziu, am ajuns la baza din Luton, pentru cursurile Școlii Elementare de